

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacției „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrației „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.	Prețul inserțiunilor:
Pe un an . . . . . 50 Lei		Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 60 Lei, până la 200 de cuvinte 90 Lei, de aci în sus 120 Lei.
Pe jumătate de an 25		
Pe un pătrar de an . . . . . 12 ^{1/2}		
Un număr . . . . . 1 Leu.		
Pentru străinătate pe un an . . . . . 80 Lei.		

Impunerea sesiunilor parohiale.

De: Aurel Moaca.

Preoțimea noastră e viu agitată de măsura în care se face impunerea sesiunilor parohiale. Zilnic sosesc la Ven. Consistor rapoarte, cari dau dovadă despre amărăciunea, ce a cuprins preoțimea în urma aplicării nejuste a legii pentru unificarea contribuțiunilor directe.

Iată despre ce e vorba.

Comisiunile de recensământ impun după sesiunile parohiale:

1. Impozitul pe veniturile proprietăților agricole cu 14% fără considerare la aceea, oare sesiunea e dată în arendă sau nu, și chiar în cazuri, când nu e exarendată și după lege ar trebui impusă cu 12% și atunci ține comisiunea de recensământ morțiș la 14%;

2. Impozitul adițional pentru județ cu 5%;

3. Impozitul adițional pentru comune cu 3%.

În total se impun în sarcina sesiunilor parohiale 22%, fie că de fapt sunt exarendate, fie că nu sunt exarendate și anume se impun aceste 22% după venitul agricol constat conform prevederilor legii celei noi asupra impozitelor.

Impunerea aceasta o explică comisiunile de recensământ astfel, că au să o plătească comunele bisericesti sau parohiile, cărora le revine proprietatea sesiunilor. Cu alte cuvinte comisiunile de impunere stau pe punctul de vedere, că comunele bisericesti respective parohiile cari n'au nici un venit din sesiunile parohiale sunt datoare să plătească 22%, în tocmai ca proprietarul, care și-a exarendat pământul și fără nici o trudă încasează anual o arendă mulțumitoare.

Până aici impunerea ar mai fi cum ar fi, dar de aci încolo se începe nedreptatea în adevăratul înțeles al cuvântului.

Preotul este pur și simplu considerat de arendașul sesiunii parohiale, irelevant oare în sudoarea feței sale muncește pământul, sau îl dă în arendă. Ca arendaș e supus la impozitul pe venitul întreprinderilor comerciale și industriale.

Așadară acelaș venit, care mai sus fu impus la trei impozite urmează să fie lovit în sarcina preotului

4. cu impozitul comercial de 10%

5. cu impozitul adițional pentru județ de 2%;

6. cu impozitul adițional pentru comune de 3% și

7. cu impozitul pentru camera de comerț și industrie de 1%.

Din datele acestea reiesă, că venitul sesiunilor se impune afară de cele 22% cu încă 16% în sarcina preotului ca exploatator al sesiunii parohiale, cum s'au obicinuit comisiunile de recensământ să caracterizeze activitatea agricolă a preoțimei noastre.

Până acum avem sesiunile parohiale supuse la 7 impozite.

S'ar crede, că atâta e de ajuns pentru unul și acelaș venit, dar în faptă mai înregistrăm și un al 8-lea impozit, adevărat impozitul progresiv pe venitul global, ce-l plătește preotul după toate venitele sale fie de orice proveniență, în care bază de impozit se cuprinde bineînțeles și venitul după sesiunea parohială.

22% + 16% + impozitul pe venitul global înscamnă că impozitele după sesiunile parohiale arată tendința să se apropie de 50%.

Adevărat, că cele 22% se impun în sarcina comunelor bisericesti sau a parohiilor, dar care comună bisericască sau parohie va plăti această impunere, dacă nu are nici un venit după sesiunea parohială? Felul acesta de impunere va da ansă la nemulțumiri, la divergență și desbinare între preot și credincioși, la agitații de cari noi n'avem trebuință și la urma urmelor totuși duce acolo, că preotul va fi silit să plă-

tească toate impozitele, fiind el beneficiarul întregului venit al pământului sesional fără nici o restricție.

Recunoaștem, că în urma războiului trăim în împrejurări extraordinar de grele. Recunoaștem că statul în scopul refacerii are mare nevoie de izvoare de venit, pe cari și-le creiază *pe calea* cu ajutorul impozitelor, dar toate acestea nu pot îndreptăți statul să supună unul și același venit la 8 impozite.

Și dacă am merge și mai departe, am trebui să constatăm, că dacă preotul își exarendează sesiunea, și arendașul preotului e supus la impozitul comercial și la cele adiționale de 16%.

Dar să vedem ce dispune legea?

Legea dispune, că impozitul pe veniturile proprietăților agricole sunt supuse *veniturile* proprietăților funciare agricole. Va se zică baza impozitului nu e alta, decât *venitul*. De unde urmează, că venitul, care în cazul de față e unul și același, nu poate fi impus la proprietar odată, și la uzufructuar a două oară.

Explicarea cuprinsă în Instrucțiunile Înalțului Ministeriu de finanțe pentru aplicarea legii de unificare a impozitelor e și mai clară, când zice, că impozitul pe veniturile proprietăților agricole lovește toate veniturile din proprietăți agricole cuvenite proprietarilor sau beneficiarilor cu drept real de folosință, cum sunt drepturile de uzufruct etc.

Din această explicare se vede că dacă proprietarul beneficiază de venitul pământului, în înțelesul legii el e supus la impozitul agricol, iar dacă proprietarul nu e în una și aceeași persoană și uzufructuarul pământului, atunci acest din urmă, adică uzufructuarul e dator să plătească impozitul.

Dar, ca și unul și celalalt să fie încărcat cu impozite e o nedreptate, fiindcă nu în calitatea lor de proprietari sau uzufructuari sunt supuși la impozite, ci obiectul impozitului este venitul ca atare, iar venitul e numai unul, după care iarăși numai un rând de impozite se poate iefta și încasa.

În nex cu această explicare se naște întrebarea: Ce e preotul? Arendașul sesiunii? sau uzufructuarul ei?

Preotul nu e arendaș pentru că el nu plătește comunei bisericești sau parohiei nici o arendă sau altă contribuție, ci în urma dreptului ce-l câștigă prin instituirea sa de preot, devine uzufructuarul sesiunii parohiale, care uzufruct ducează cât e în viață.

Între preot și arendaș e mare deosebire. Arendașul plătește arendă, preotul însă nu plătește nici o arendă. Cu arendașul sesiei se în-

cheie contract, cu preotul nu se încheie nici un contract. Arendașul e îndreptățit în baza contractului numai pe un anumit timp mai restrâns, până când dreptul de uzufruct al preotului e pe viață. Arendașului i-se poate abzice, contractul se poate rezilia, preotului însă nu i-se abzice sesiunea. Drept aceea preotul nu se poate considera de arendaș, atunci când el de fapt nu este arendaș.

Dacă în trecut a plătit preotul după sesiunea aflătoare în folosința sa dare de pământ și dacă această dare s'a înlocuit acum cu impozitul pe venitul proprietăților agricole, evident, că preotul e dator să plătească acest impozit din urmă și anume: dacă lucrează singur pământul plătește 12%+8% impozite adiționale, iar dacă îl dă în arendă plătește 14%+8% impozite adiționale.

În ceea ce privește lămurirea dreptului de proprietate a sesiunilor parohiale sesiunile în cea mai mare parte sunt înduse în cărțile funduare ca proprietatea fondului parohial (Griechisch nicht unierter Pfarrfond), în unele cărți funduare cu adausul „für den fungierenden Geistlichen“, în altele e indicat și numele preotului din funcțiune. Ceeace dedește, că dreptul de uzufruct e asigurat pe seama preotului pe viață.

În trecutul mai îndepărtat sesiunile parohiale erau de tot scutite de impozite, după cum se mai poate constata aceasta și de prezent din câte o carte funduară mai veche, în care figurează sesiunea parohială ca „Steuerfreie Popen-session“ sau „Steuerfreie Pfarrgründe“.

Scutirea aceasta cu timpul s'a redus la darea comunală în baza ctri. de lege XXII din anul 1886.

Acum sunt preoții lipsiți și de această scutire și pe de asupra li se impune venitul sesiunii cu două rânduri de impozite.

Faptul acesta nu se poate atribui altei împrejurări, decât că organele Înalțului Ministeriu de Finanțe, cari organe au fost chemate să pregătească executarea legii asupra impozitelor, n'au fost informate despre referințele noastre în ceea ce privește sesiunile parohiale.

Preoțimea noastră să continue a cere, ca legea să se aplice în esplicarea ei adevărată și nu greșită, căci greșala produce mâhnire iar mâhnirea preoțimei numai spre binele Statului nu poate fi.

Ș T I R I

Adunarea generală națională a „Societ. Ortod.” filiala Mehadia ținută la 29 Iunie v. a ales cu aclamațiune de președinte de onoare a filialei pe Prea Sfinția Sa Dr. Iosif Tr. Badescu și pe P. S. Sa Arhiepiscopul Filaret Musta de membru de onoare în semn de admirație și recunoștiință pentru sacrificiul Lor în apărarea credinței strămoșești.

Pentru catedrala ortodoxă din Buziaș. La Băile Buziaș, s'a format un comitet cu scopul de a ridica o biserică catedrală românească în băile Buziaș. În acest scop în zilele de 1, 2, și 3 August a. c. se vor da mari serbări la băile Buziaș, urmate de concert jocuri de ruletă, tombolă, și alte multe atracțiuni. Comitul de inițiativă, având în vedere înaltul scop pentru care se dau aceste serbări, roagă publicul, să dea tot sprijinul pentru deplina reușită a acestei inițiative.

Jefuirea bisericii ortodoxe din Cernăuți. Răi făcători, rămași până în prezent necunoscuți autorităților, au pătruns cu ajutorul unor chei false în biserica ortodoxă din Cernăuți, jefuind-o de toate ȳdoarele scumpe. Hoții au luat până și potirul de aur, care are o valoare istorică.

Reducere pe calea ferată. Pentru congresul învățătorilor din Transilvania, Banat și Crișana, ce se va ține în zilele de 5, 6 și 7 August a. c. în Arad, Ministerul comunicațiilor a acordat o reducere de 75 procente pe căile ferate.

Eliberat din temniță ungrească. Căpitanul Sorescu, care fusese închis de Unguri și ținut în temnițele Budapestei aproape 2 ani ca ostatic a fost în sfârșit liberat săatămăna trecută, în urma repetatelor intervenții diplomatice, făcute de guvernul român pe lângă cel maghiar. Imediat după eliberare, căpitanul Sorescu a părăsit Ungaria și a venit în țară descizând la Brașov.

Prohibirea publicațiilor din Ungaria. Ministerul de finanțe a făcut cunoscut vămilor că toate publicațiile de orice fel, fie că apar sau din Ungaria și indiferent de limba în care sunt scrise, sunt prohibite la import. Pe viitor vor fi deci prohibite și acele publicații, cari până acum erau autorizate să intre în țară.

Directorul de birou la judecătoria de ocol din Caransebeș Ioan Draghici s'a înaintat de Ministerul Justiției că primdirector tot la această judecătorie.

Boala președintelui Harding — Președintele Harding suferă de o intoxicație. Medicul său particular spune că boala este produsă de niște raci care probabil conțineau cocleală, apele din Alaska fiind impregnate de soluțiuni de aramă de proveniență terestră. Starea președintelui s'a agravat din cauza vizitelor dese. O telegramă dela Londra anunță că — starea președintelui Statelor-Unite s'a agravat. Temerea că vor interveni complicații s'a adeverit președintele e bolnav de pneumonie. Cordul e foarte slab. Viața d-lui Harding depinde numai de puterea sa rezistență. Un ultim buletin anunță o ușoară ameliorare.

Nr. 2812 Sc ex 1923.

CONCURSE.

Din „Donațiunea reuniunii învățătorilor români dela școalele gr. or. române din dieceza Caransebeșului” se vor acorda pentru anul școlar 1923/24 patru burse de câte 150 Lei la fii sau fiice de învățatori sau învățătoare sau la orfani de ai acestora, de religiuena gr. or. română din dieceza Caransebeșului cari sunt avizați la ajutor și vor dovedi purtarea exemplară și calculi buni din studi la școale secundare, industriale, militare, având întăetate fii și fiicele membrilor Reuniunii donatoare.

Doritorii de a obține aceste burse au să substearnă Consistoriului diecezan până la 15/28 August a. c. următoarele documente originale sau în copie autentice:

1. Estras de botez
2. Certificat școlar pe anul 1922/23

3. Atestat dela oficiul parohial prin care să se dovedească, că petentul sau petenta este fiu sau fiică de învățător sau învățătoare, de rel. ort. rom. din dieceza Caransebeșului și în fine

4. Atestat dela primăria comunală despre starea materială a părinților. Preferiți vor fi cei ce se înscriu la Institutul pedagogic diecezan din Loc.

Petițiunile intrate după termin sau neadjustate cu toate documentele înșirate mai sus nu se vor lua în considerare.

Caransebeș, din ședința consistorială școlară ținută în 17/30 Iulie 1923.

1—3

Filaret Musta
Arhiepiscop Vicariu episcopesc.

Nr. 1846 Sc ex 1923.

Pentru ocuparea postului de *profesor catihet* la catedra de Religiuena ort. rom. înființată pe lângă școala reală, civilă de fete din *Recița-Montană* prin rezoluțiunea Ministeriului Instrucțiunii publice Directoratul General Cluj ddto 21 Octombrie 1922 Nr. 27803—1922/IV se escrie concurs cu termin de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

În privința emolumentelor împreună cu această catedră se obsearvă, că în sezul alin. 11 punct. 2 capitol 2 al Decisiunii ministeriale, privitoare la Instrucțiunea religioasă în școlile statului din Transilvania de sub Nr. 68193, publicată în Monitorul oficial Nr. 88 din 24 Iuliu 1921 și în Buletinul oficial Nr. 2 din 15 August 1921, — titularul acestei catedre este a se considera ca aparținător corpului didactic dela școala reală și deci va fi salarizat în conformitate cu instrucțiunile de salarizare ale profesoriilor de școli reale.

Doritorii de a ocupa această catedră își vor înainta în terminul prescriis cererile Consistoriului ort. rom. din Caransebeș adjustate cu următoarele documente:

- a) Estras de botez
- b) Atestat de maturitate
- c) Absolutoriu teologic sau diploma de profesor-catihet estradată de Universitatea din Cluj

d) Atestate de serviciu

e) Curriculum vitae.

Cererile întrate după espirarea terminului prescriis nu se vor lua în considerare.

Caransebeș, din ședința consistorială școlară ținută în 17/30 Iuliu 1923.

1—3

Filaret Musta
Arhiepiscop Vicariu episcopesc.

Nr. 3036 Sc ex 1923.

Pentru întregirea *catedrei de limba și Literatura română* dela școala normală confesională ort. rom. din Caransebeș, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumentele împreunate cu această catedră sunt cele prevăzute de legile din vigoare, referitoare la salarizarea profesorilor dela școalele similare ale Statului.

Recurenții își vor înainta în termenul arătat Consistorului eparhial din Caransebeș cererile lor ajustate cu următoarele documente:

- a) Estras de botez
- b) Atestat de maturitate
- c) Diploma de profesor din care să se vadă că au cvalificația recerută pentru această catedră
- d) Eventuale atestate de serviciu.

Cererile întrate după termen sau neadjustate cu documentele recerute, nu se vor lua în considerare.

Caransebeș, din ședința consistorială școlară ținută în 17/30 Iuliu 1923.

1—3

Filaret Musta

Arhiereu Vicariu episcopesc.

Nr. 2809 Sc ex 1923.

Pentru conferința a doua burse de câte 250 Lei din „Fundatiunea C. Tismănariu” se escrie concurs cu termen de 15/28 August a. c. Petenții au să dovedească cu acte autentice, că:

1. Sunt români de religiunea ort. rom. și aparțin deceziei noastre;
2. Sunt lipsiți de mijloace;
3. Au terminat cu succes anul școlar 1922/23.

La acordarea acestor burse vor fi considerați în prima linie cei îndurați cu fundatorul.

Petițiunile întrate după termen nu se iau în considerare.

Caransebeș, din ședința consistorială școlară ținută în 17/30 Iuliu 1923.

1—3

Filaret Musta

Arhiereu Vicariu episcopesc.

Nr. 2810 Sc ex 1923.

Pentru conferirea unei burse de 200 Lei pe anul școlar 1923/24 din „Fundatiunea C. Nicolaeviciu” se escrie concurs cu termenul de 15/28 August a. c. Doritorii de a obține această bursă au să dovedească cu documente autentice, că:

1. Sunt români de religiunea ort. rom. și aparțin eparhiei noastre
2. Sunt lipsiți de mijloace
3. Au absolvat cu succes anul școlar expirat și au purtare bună.

Preferiți vor fi cei ce vor putea dovedi, că sunt înrudiți cu fundatorul, apoi cei ce se înscriu la Institutul pedagogic diecezan din Loc.

Petițiunile întrate după termen, nu se vor lua în considerare.

Caransebeș, din ședința consistorială școlară ținută în 17/30 Iuliu 1923.

1—3

Filaret Musta

Arhiereu Vicariu episcopesc.

Licitațiune minuendă.

Pe baza încuviințării Ven. Cons. diecezan ort. rom. din Caransebeș No. 2624 E. ex 1923 se escrie licitațiune minuendă pentru renovarea bis. ort. române din comuna *Rudăria*, propresbiteratul Mehadia jud. Caraș-Severin plasa Bozovici cu prețul de exclamare 236.769 Lei 78 bani. Licitațiunea se va ținea *Vineri la 31 August st. n. 1923 la 2 ore p. m. în localul școlii primare din Rudăria*. Doritorii de a lua în întreprindere această lucrare să se presinte în ziua și ora numită la locul destinat și să depună vadiul de 10% din prețul de exclamare în bani gata sau în hârtii de valoare.

Întreprinzătorul va avea să supoarte spesele avute cu planul respective cu specificațiunea de măsuri și spese în sumă de 310 Lei, apoi spesele pentru contract și timbre, nu are însă dreptul de a pretinde diurne sau spese de călătorie.

Comuna bisericască își rezervă dreptul de a preferi pe acel maestru întreprinzător, în care are mai multă încredere și este mai cvalificat.

Contractul încheiat, pentru întreprinzător va fi valabil îndată după subscriere, iar pentru comuna bisericască numai după aprobarea Ven. Cons. diecezan.

Planul și specificațiunea de măsuri și spese, precum și condițiunile de licitație, se pot vedea în ori care zi la Oficiul parohial din Rudăria.

Rudăria la 23 Iulie 1923.

Pentru com. par. ort. român

1—3

Olimpius Radulea

președintele com. par.

*Dșoara MINERVA GABRIEL
din Cârpa, și ă-l candidat de
preoție IOSIF CRISTESCU
— din Mehadica, fidanțați. —*

O CASĂ

în Str. Ovid Nr. 1067

că o prăvălie, 2 camere, o bucătărie (doua camere) cu cele necesare se vinde din mână liberă. Informațiuni în prăvălie.

Nr. 161. exec. 1923.

Nr. 96. 1923. Exec.

Publicațiune de licitație.

Subsemnatul executor al judecătoriei de ocol din Caransebeș, în sensul §-lui 102 art. de lege LX din 1881: resp. în sensul §-lui 19 art. de lege XLI din 1908 prin aceasta publică, că în urma decisului Judecătoriei de ocol din Caransebeș de sub Nr. 3660/1922 efectuându-se execuțiunea, la 26 Martie 1923, în favorul execvantului Ion Marcuți senior reprez. prin avocatul Dr. Alexandru Morariu, contra execvatului pentru suma de 280 Lei și accesorii mișcătoarele cuprinse și supracuprinse, cari s'au prețuit în 5,000 Lei — bani și anume: 1 vacă se vor vinde prin licitație publică. Deci în urma deciziei Nr. 779/1923 G. a Judecătoriei de ocol Caransebeș pentru incasarea pretenziunii de 280 Lei — bani capital, după aceasta 5% din 13 Decembrie 1922 interese și spesele de 138 Lei 40 bani staverite până în prezent, se fixează termenul de licitație **pe ziua de 6-lea August 1923 la orele 6 p. m. în comuna Caransebeș** la locuința execvatului și toți aceia cari au voie de a cumpăra, sunt invitați cu aceea observare, că mișcătoarele de sus în sensul art. de lege LX. din 1881: §-ul 107, 108 se vor vinde celor cari dau mai mult, pe lângă solvirea în bani gata și în caz necesar și sub prețul de strigare.

Întrucât mișcătoarele licitande s'au cuprins și supra-cuprins din partea altor creditori și aceștia și-au câștigat dreptul de acoperire asupra licitației, în sensul §-lui 129 a legii LX. din 1881: se va efectui și în favorul lor.

Caransebeș, la 27 Iulie 1923.

Mihail Guran
executor jud. reg.

Edict de licitațiune.

Subscrisul esmis judecătoresc, conform §-ului 102 al Legii LX. din anul 1881, prin aceasta publică, că în urma decisului Judecăt. de ocol din Teregova de sub Nr. G. 859/2—1921 cu ocaziunea efectuării execuției escontativă la 8 Maiu 1923 în favoarea reclamantului Efta Izvercian și Moise Soimu și Maxim Popa prin avocatul său Dr. Alexandru Morariu din Caransebeș, contra debitorii Pavel Juca și Ion Bidiviu din Cuptoare pentru suma de 7500 Lei și 580 Lei capital și acces., s'au sechestrat un cazan complet pentru fert rachie de arame în preț de 12000 Lei care se vor vinde prin licitație publică.

Pentru efectuarea licitației în urma decisului Judecăt. de ocol Caransebeș sub Nr. G. 867 și G. 12/1921 pentru suma de 8080 Lei capital și total spese procesuale 1556 Lei 10 bani statorite deja, defige termen la locuința a reclamantilor **în Cornea Domașnea lângă gară la 13-lea August 1923 oarele 4 p. m.** și cei ce doresc a lua parte se somnează cu aceea observare, că mobilele menționate la această licitație conform §-ului 107 și 108 ai Legii LX. din 1881, pe lângă plata în numerar, în caz de lipsă sub prețul de exclamare se vor vinde celui ce va promite mai mare preț.

Întrucât mobilele ce trebuie vândute, sunt sechestrate și de alții, conform §-ului 20-al Legii din 1908, se ordonează și în favoarea acestora.

Teregova, la 17-lea Iulie 1923.

Frideric Wagner
executor judiciar.

ADUC LA CUNOȘTINȚA
ON.PUBLIC, OĂ M-AM DESOHIȘ
IN OARANSEBEȘ, STR. OVID 533
UN ATELIER PENTRU PICTURI
BIRERICEȘTI, TOT FELUL DE
ICOANE, PRĂPURI, RĂPIZI ȘI
ORICE MOBILE BISERICEȘTI
PRIMESC COMANDE DE ORICE
MOBILE DE CASĂ, CU MOTIVE
NAȚIONALE ROMÂNE

IOAN BALEANU
PICTOR